

Asia: VN/7728/2024

Lausuntopyyntö; luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (palkka-avoimuusdirektiivin kansallinen täytäntöönpano)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 3 §:ää

Kuljetusliitot KL ry:n jäsenliittoa ovat Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry, Rautatiealan unioni RAU ry ja Suomen Merimies-Unioni SMU ry.

Kuljetusliitot KL vaatii samanarvoisen työn määritelmän sisällyttämistä lainsäädäntöön. Sen puuttuminen heikentää ja viivästyttää oleellisesti säännösten täytäntöönpanoa, kun määritelmän täytyy täsmentyä oikeuskäytännön kautta.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 3 a §:ää

Kuljetusliitot KL katsoo, ettei ehdotettu pykälämuotoilu täytä direktiivin vähimmäisvaatimuksia. Direktiivi määrittelee yksiselitteisesti ne kriteerit, jotka tulisi ottaa huomioon samapalkkaisuuden toteutumista arvioitaessa. Hallituksen esitys alittaa direktiivin vähimmäisvaatimukset kirjaamalla kriteerit lakiin tapauskohtaisesti ja harkinnanvaraisesti käytettäviksi. Kirjaus tulisi korjata vastaamaan direktiiviä.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 §:ää

Kuljetusliitot KL vaatii, että sukupuolineutraalien tehtävänimikkeiden vaatimus ulotetaan direktiivin tarkoituksen mukaisesti koskemaan pelkkien työpaikkailmoitusten lisäksi myös työpaikoilla käytössä olevia tehtävänimikkeitä. Säännös jää tyngäksi, jos vaatimus rajataan työpaikkailmoituksiin.

Kuljetusliitot KL ei näe perusteltua syytä rajata alle 50 työntekijän työpaikkoja työnantajan tiedonantovelvollisuuden ulkopuolelle. Palkkauksen puutteellinen läpinäkyvyys on merkittävä este sukupuolten välisten palkkaerojen poistamiselle. Pykälää tulisi muuttaa niin, että työntekijällä olisi oikeus saada työnantajalta palkkakehitystä koskevat tiedot kaikenkokoisissa yrityksissä.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 d §:ää

Kuljetusliitot KL pitää perusteltuna monen muun lausunnonantajan tavoin, että direktiivin vähintään 100 työntekijän työpaikkoja koskeva raportointi- ja arviointivelvoite tulisi sovittaa jo nykyisin voimassa olevaan tasa-arvolain vaatimukseen tehdä palkkakartoitus vähintään 30 hengen työpaikoilla säätämällä kaikki velvoitteet vähintään 30 hengen työpaikoilla tehtäviksi. Hallituksen esitys jättää nämä kaksi instrumenttia erilleen tehden kokonaisuudesta sekavan ja vaikeasti sovellettavan.

Kuljetusliitot KL toteaa, että muun muassa tämä ehdotus osoittaa selvästi, ettei hallituksella ole todellista halua palkkatasa-arvon edistämiseen tai palkka-avoimuusdirektiivin toimeenpanoon vaan se pyrkii kaikin keinoin sabotoimaan direktiivin tavoitteita.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 e §:ää

Kuljetusliitot KL katsoo, että työnantajalle tulisi säätää velvollisuus korvata perusteettomat sukupuolittuneet palkkaerot takautuvasti sen syntyhetkestä lukien, jotta sääntely toteuttaisi palkka-avoimuusdirektiivin tavoitteita ja asettaisi myös työnantajalle tehokkaan motivaattorin korjata perusteettomat palkkaerot ripeästi.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 f §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 g §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 8 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 9 a §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 12 §:ää

Kuljetusliitot KL toteaa, että tasa-arvolain eri kanneajat tulisi yhtenäistää oikeusturvan ja selkeyden vuoksi. Lisäksi KL haluaa huomauttaa, että samanaikaisesti ollaan muuttamassa myös muita kanneaikoja toisen hallituksen esitysluonnoksen perusteella. Työelämään liittyviä kanneaikoja tulisi kehittää näiltäkin osin kokonaisuutena eikä kahdessa eri prosessissa.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 20 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 21 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 21 b §:ää

-

Kommenttinne tasa-arvovaltuutetusta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne tilastokeskuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia työnantajiin (4.2.1.1)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia julkiseen talouteen (4.2.1.2)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia viranomaisiin (4.2.2)

-

Kommenttinne koskien sukupuolivaikutuksia (4.2.3)

Kuljetusliitot KL katsoo, ettei hallituksen esittämä puutteellinen ja osittain myös palkka-avoimuusdirektiivin vähimmäisvaatimukset alittava esitys toteuta direktiivin tavoitteita riittävän tehokkaasti. Esitys ei edusta aitoa kunnianhimoa puuttua perusteettomiin sukupuolittuneisiin palkkaeroihin tai edistää palkka-avoimuutta.

Kommenttinne koskien vaikutuksia palkansaajiin (4.2.4)

Kuljetusliitot KL katsoo, ettei hallituksen esitys toteuta palkka-avoimuusdirektiivin asettamia vähimmäisvaatimuksia, joilla palkansaajan asemaa pyritään turvaamaan.

Kommenttinne koskien asian taustaa ja valmistelua, EU-säädöksen tavoitteita ja pääasiallista sisältöä sekä nykytilaa ja sen arviointia (1-3)

-

Kommenttinne koskien muita toteuttamisvaihtoehtoja (5)

-

Kommenttinne koskien suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestykseen (11)

-

Muut huomiot

-

Viljakainen Sanna
Kuljetusliitot KL ry